

[Lysholt Hansen.]

rejse til byerne. Imidlertid er det sådan, at den eksamensskole, der i øjeblikket kan skabes på landet, den overbyggede skole, har meget vanskelige kår. Der stilles meget store krav for at tage en eksamen derude, og jeg vil gerne spørge den højtærede undervisningsminister, om han ikke her kunne tage et frisk initiativ, om han ikke kunne trække dette problem ud af hele det kompleks, hvor det hører hjemme, således at man allerede fra nu af kunne lempe vilkårene for at bestå en eksamen og for at skabe en præliminærordning ude i landkommunerne. Det ville være en støtte for landkommunernes børn, og jeg håber, at dette initiativ må blive taget.

Jeg vil gerne have lov til at sige endnu en ting om præliminærkursus, ikke om dem på landet, men om dem, der afholdes enkelte steder i vore byer. Disse kurser besøges væsentligst af mennesker, der er nået op i en moden alder, folk, som ikke har haft økonomisk grundlag for i barndomstiden at få en eksamen; de er i en moden alder blevet klar over, at de gerne vil gennemføre et studium, og de kan da på disse byers præliminærkursus gå de første skridt på vejen mod en videre uddannelse. Disse kurser er meget, meget slet stillet økonomisk set, dårligere stillet end nogen anden skoleform, og det er jeg ked af, fordi de modtager og hjælper et klientel, som ellers ikke får anledning til et videre studium. På grund af den dårlige økonomi sker der ved disse kurser dette, at man mange gange ikke får de lærere, man i virkeligheden burde have til det meget dygtige og initiativrige talent, der vises af de unge, som besøger disse kurser.

Jeg vil derfor gerne spørge den højtærede undervisningsminister: Var der ikke mulighed for, at man nu så på muligheden for at skabe et virkelig godt og trygt økonomisk grundlag for de præliminærkurser, der findes i byerne?

Jeg har her nævnt nogle enkelte spørgsmål, som er af vital betydning, hvis vi skal nå frem til en løsning af problemet land og by, en ligeberettigelse mellem land og by i undervisningsmæssig henseende.

Til slut har jeg et sidste spørgsmål til den højtærede undervisningsminister, også vedrørende forholdet land og by, men af en

noget anden karakter. Jeg rejste allerede spørgsmålet i sidste samling overfor den daværende undervisningsminister og opnåede en lille lempelse i den forskelsbehandling, der i øjeblikket finder sted mellem landkommunernes børn og bykommunernes børn, når det drejer sig om at opnå fribefordring på ferierejser. Jeg håber, den højtærede undervisningsminister denne gang vil være at formå til helt at fjerne den åbenbare uretfærdighed, der her begås både overfor forældre og børn i landkommunerne. Her har ministeren virkelig en chance for ved hjælp af en meget lille udgift at fjerne et af de meget store irrationsmomenter, der findes i forholdet land og by, simpelthen ved at give landsbybørn ret til at få en feriebillet til deres sommerferierejse på linie med bybørnene. Det er det mest horrible modsætningsforhold, der på grund af denne forskelsbehandling er opstået. Man ser, at børn i meget, meget store stationsbysamfund ikke kan få fribillet, medens børn fra små, meget små købstæder kan få det, og det er i virkeligheden urimeligt.

Der er iøvrigt mange argumenter for at udvide ordningen til at gælde alle. Vi ved, at vore landarbejdere, som er den dårligst stillede del af alle danske arbejdere, nu på linie med andre arbejdere får tre ugers ferie; men de har i virkeligheden på grund af deres lille indtægt meget ringe chance for at udnytte denne ferie efter hensigten, altså at komme ud og rejse, fordi det for en landarbejderfamilie med en lille indtægt og måske 3—4 børn faktisk er umuligt at få penge lagt til side, så man kan betale billetten for hele familien til en sommerferierejse. Jeg tror, ja, jeg ved, at det vil blive modtaget med glæde, om man kunne lempe denne ordning. Jeg fik sidste år at vide, at en ordning beregnedes til for 1948 at ville koste 1 mill. kr. i ekstra udgift. Jeg føler mig overbevist om, at en meget stor del af den million ville blive opvejet ved, at disse landarbejderfamilier, disse dårligt stillede på landet, nu ville kunne evne selv at betale rejsen i stedet for at være tvunget til at blive hjemme, når bare deres børn kommer frit af sted. På landet modtager vi hvert år tusinder af børn fra byerne, og vi gør det med glæde. Jeg håber, at den højtærede undervisningsminister vil vise et virkelig frisk initiativ her og springe alle